

Yola Düşüm Can Azerbaycana

– safdeha · 27 Ağustos 2017

Yurt dışına her seferinde uçakla çıktım. Yol uzun dedim, otobüsle gitmeye cesaret edemedim. Şiir antolojisi nedeniyle Bakü'ye davet edildiğimde, çok kişinin geleceği ve organize bir otobüsle gidileceğini duyduğumda, hani dedim, otobüsün gittiği yerler hiç görmediğim yerler, yol uzun sürse de, çok şey göreceğim ve bu bana haz verecektir deyip, bu maceraya gönüllü aday oldum.

Bu organizasyonda, Türkiye'den beklenildiği gibi çok şair katılmayınca otobüsle gitme projesi iptal edildi. Önceden gitmeye karar da verdiğim için, tek başına bile gitsem otobüsle gitmeye yine de sıcak baktım. Birde otobüslerde yer de bulmak başlı başına problem olduğunu öğrendim. Sonuçta bilet buldum ve akşam saatlerinde yolculuk başladı. Ön koltukta yer almıştım, her yeri daha rahat göreyim diye. Bir de çok kötü bir huyum ama otobüslerde uyumam da mümkün olmuyor ne yazık ki... Bazıları var, uyuduğunda yolculuğun son noktasında gözünü açabiliyor. İmreniyorum onlara...

Otobüs hareket ettikten sonra bir saat falan gidince, Kırıkkale'ye yakın otobüs durdu. Ne olmuş diye sorduğumda, otobüsün radyatörü delinmiş, ne kadar şoför varsa tamire çoktan başlamışlar bile. Nerdeyse iki saatten fazla zaman geçmiş ama sorun çözülememişti. Firmanın yedek otobüsleri olmadığına- Öğrendiğime göre uluslararası sertifikası olması gerekiyormuş, gecenin o vaktinde, ikinci el radyatör arandı, bulundu ve tamir için geldiler. Nerdeyse altı saat, gelen giden her arabanın rahatsız edici sesini dinleyerek, sinirle geçti zaman benim için. Hani dedim, bir saatlik yol, döneyim eve dedim ama çıkmıştım bir kere, gitmeliydim her şeye rağmen azimliydim. Otobüs tamir edilirken, Azeri kardeşlerimiz hiç bir şey olmamış gibi, paket paket tuzlu çekirdekleri ortaya çıkardılar, sanki piknik yapar gibi sohbete daldılar. Rahatlıklarına imrendim ya... Ben neden her şeyde hayır var deyip uyumadım veya onlarla gönülden sohbet edemedim ki... Sanırım bu karakter meselesi!

Araba tamir edildi, yola çıktık yeniden. Araba sanki ralli arabası gibi, tamir için harcanan zamanı kapatmak için çok hızlı gidiyoruz. Rizeyi geçtik, sabah vakitleri artık. Şoföre baktım ki, göz kapaklarını zorluyor, araba sağa sola zikzak yapıyor. Hemen yerimden kalktım ve şoförle konuşarak onun uykusunu açtım. Neyseki ünlü Sarp kapımıza ulaşmıştık. Orada bir alışveriş noktası vardı. Gürcüler bavulları dolduruyorlar, bizim otobüstekilere de alışveriş yapın dediler. Herkes indi, ne çok şey aldılar, şaşırdım kaldım. Hani baktım, zorladım ama benim alacak bir şeyim yoktu. Gümrüğe geldikten sonra, herkes bavullarını aldı gümrüğe girdi. Gümrük öylesi kalabalıktı ki, birde öyle sıcak, nerdeyse yarım saat geçtikten sonra da olsa Gürcistan'a geçtim çok şükür. Gürcistan sınırında fazla zaman kaybetmedik. Gümrükten geçtikten sonra otobüsün gelmesini beklemeye başladık, nerdeyse yarım saatten fazla sürdü. Her milletten insan vardı orada. Düşündüğümden fazla Arap turistin burada olması şaşırttı beni. Gürcistan tarafında karadeniz kıyıları görünüyordu. Sonradan Batum olduğunu öğrendiğim bu şirin yerde, tıpkı tatildeki turistik yerler gibi denize giren insanlar vardı ve öylesi de kalabalıktı. Bu bekleme

sürecinde, döviz satan yerden para bozdurduk ve su aldık, kana kana içtik.

Otobüs gelince, tekrar yerlerimize geçtik. Batum yemyeşildi. Uzaklardan bir caminin minaresini gördüm. Çok mutlu oldum. Gürcistanda gördüğüm tek camiydi. Her yerde hac görüntüleri vardı. Çok yüksek bir yere de dikilmiş bir hac gördüm. Bu görüntüden ürperdim doğrusu... Yol üzerinde birden bir yağmur başladı. Böylesi güzel yağmura nadir şahit olmuşumdur geçmişte. Otobüsten seyretmesi de çok güzeldi. Bir tarlanın yanından geçerken, "Satılık yer!" ilanı görünce şaşırđım. Demek ki çok Türk yaşıyor burada hala dedim...Yol boyunca ormanlık alan, gecenin derinliğinde bile güzelliğini hissettirebiliyordu. nerdeyse 200 km yol çok virajlıydı. Tıblisi, Gürcistanın başkenti, Batum'a nerdeyse 500 km mesafedeydi. 200 km'lik yoldan sonra, yol dümdüz ve rahattı, otobandı. Yol üzerinde nerdeyse her 5 km de Gürcü polis arabaları nöbetteydi ama bizde ki hız özel arabalardan bile fazlaydı. bizi durduran olmadı, otobüs şoförü ceza da yemedi. Ormanlık alanda uzun süre yağmur devam da etti. Tıblisi'de durmadık, otobüsten gördüğümüz kadarını gördük. resimler aldım. Şehir o kadar modern görününce, Gürcistandan bize çalışmaya neden geldiklerine anlam veremedim. Demek ki, bu modern yapılanmaya rağmen geçinmek zor dedim. Dikkatimi çeken bir şey oldu, Tıblisi'den çıktık, hala ormanlıktı alan. ne ışık var ne ev, kadınlar yürüyordu kırsalda... Hani dedim bizde bu zor olan bir şey, kimsede buna cesaret edemezdi böylesi eminim. Tıblisi'de gece yaşamı dur durak bilmiyordu. Şehirden çıkana kadar insan seli hakimdi caddelerde...

Gürcistan'dan gümrükte yine eşyalar elimizde ama hızlıca çıktık. Azerbaycan gümrüğüne tam girecektim ki, oldukça şık giyimli bir bayan beni durdurdu, elinde bir çanta vardı. bu çantayı benim götürmemi istedi. Ne var dedim içinde, Viski dedi. Ben de kibarca, içki içmediğimi, içene de yardım etmeyeceğimi söyleyerek kabul etmedim. Sabah vaktiydi, namaz kılayım dedim. Cami aradım. Bulamadım ama bir otel ve önünde kafe gibi bir yerde, Malatya'da bir etkinliğe katılan Azeri gruba böyle bir yer var mı diye sordüğümde, etkinliği düzenleyen Azeri arkadaş hemen ayağa kalktı, kendisi sanki namaz kılacakmış gibi otelin çalışanlarından böyle bir yer sordu. Sonra bize böyle bir yer ayarlandı.Namazı kılmıştım. Sonra o Azeri arkadaşın zorlaması sonucu bir demlik çayla koyu sohbeta daldık. Telefon numaralarını verdik karşılıklı. Beni Azerbaycandaykende aradı. Sağ olsun.

...

Azerbeycanda Bakü'ye doğru giderken Konya ovasını hatırlatan, uçsuz bucaksız, evsiz barksız, ağaçsız yerlerden geçiyoruz. Yaklaşık bir saat sonra Gence'ye varıyoruz. Otobüsten bazı yolcular iniyor. Bir iki katlı modern binalar arasından ilerliyor otobüs, tek tük insan görüyorum. İssız, boş ve terk edilmiş şehir hissi veriyor! Gence'den sonra sağlı sollu dikili araziler görüyorum. Kah eşşekle kah katırla süslen, 3 tekerlekli arabalar, tarlalara gitmek için kullanılıyor. Yol üzerinde bizim serçe yahut hacı murat dediğimiz arabaları sıkça görüyorum. Fakir bir görünüm veriyor, insanların yaşamı bakınca.

Bakü'ye geldiğimde, etkinliği düzenleyen karı-koca çift, İslam Bey ve İlahe Hanım, beni sağolsun

karşıladılar. Akşam düzenlenen programa 3 saat vardı. Bu yüzden doğrudan evlerine gittik, önden bir şeyler yemek için ikramda bulundular, uyumamı ve dinlenmemi tavsiye ettiler. Daha önce gelen iki şair Türk arkadaşla sohbeta daldık, daha önce onları hiç görmemiştim. Ben uyumadım. Üstümü değiştirdim ve etkinliğin olduğu yere geldik. Alan çok güzeldi. etkinlik süresince yemek yendi, şiirler okundu... Türküleri dinledik. Türk dünyasının değerli şairleriydi bu kişiler. Her okunan şiir beni çok etkiledi. Yemeklerde harikaydı. Gece yarısına doğru kalacağımız otele gittik, tek oda vardı ve 3 kişi kalmayı teklif ettiler. ben bu otele 30-40 metre mesafede olan başka bir otelde yer buldum ve tek başıma kaldım. Kaldığım otelde yalnızca 8 oda vardı. Taş binalar içindeki odaları çok mistikti. Sabah kahvaltılarını Hazar denizine bakarak yaptım. Ülkemizde olduğu gibi çok detaylı kahvaltılar olmuyor.

Kaldığım otel civarı, eski Bakü yerleşim alanıydı. Toplanma yeri gibi bir meydana beklemeye başladık. Bu meydana burçları sembolize eden bir çeşme vardı. Kimi burçlar akıyor kimisi akıyordu. Bundan su içerse Bakü'ye yine gelmek nasip olur diye espri yapılırken, bende esprisine su içtim buradan. Herkes gelince gezmeye başladık. Tarih dokusu korunmuş, kale, hamam, cami, medrese gibi bir çok yer vardı. Hatta, minyatür kitap müzesi bile vardı. Bu yerleri hızlıca gezdik. Yemek yedik. Akşamda uzun bir yürüyüşten sonra Hazar denizinde kısa bir tur düzenlendi. Hazar denizi kenarında çok modern binalar inşa edilmişti. Otelden buraya kadar yürünülen alanda, burada doğmuş, Nizami Gencevi- Leyla ile Mecnun'un yazarı, Fuzuli gibi bir çok şair ve yazarın heykelleri süslemişti caddeleri. Çok modern taş binalar yol kenarında dizilmişti, Avrupa'nın herhangi bir kentini aratmayacak kadar güzeldi. Hazar denizi kenarında yükselen üçüz site'den yapılan ışık gösterisi harikaydı, hele kırmızı ışık bina üzerinde yanan bir ateş gibi görünüyordu, uzaktan. Bu binanın üzerinde reklam yazıları da boy gösteriyordu.

Ertesi gün İsmaliye'ye gittik. Bindığımız otobüs çok eskiydi ve küçüktü. Yollar dağ yolu ve güzel değildi ama ortam çok güzeldi. Uzun bir yolculuktan sonra piknik yerine ulaştığımız. Etrafındaki böğürtlenler harikaydı. Küçük bir ırmakta akıyordu piknik yapılan yerin aşağısında. Yapılan pikniğin şekli, sunulan yemek takdiminde ki hız ve estetik harikaydı. İran grubundan 11 yaşında Aysel isimli bir kızımızda vardı. Şiirleri ve türküleri okuyuşu, sevimli görünüşü, bizi çok eğlendirdi diyebilirim. Bir ara alışveriş amaçlı inşa edilmiş genelde taş binaların hakim olduğu köy görünümlü bir yere de gittik. En azından oğluma bir hediye alabilmiştim oradan. Hediyelik eşya bile alacak zamanım olmadı orada... Piknikten otele geldiğimde, saat neredeyse sabahın iki buçuğuydu. Tatlı bir yorgunluk vardı. Sabah namazımı kılıp, dört saat uyuyabilmişim. Sabah 11'de otobüse bindim dönüş yolculuğu için. İslam Bey ve İlahe hanımla vadaştık, bizi yolcu ettiler sağ olsun. Yolda 5 kez araba arıza yaptı. Neyse ki fazla zaman kaybetmedik...

Giderken 43 saatte, dönerken 32 saatte ulaşmışım hedefe. Ayaklarım şişmiş, iki katına çıkmıştı neredeyse, çok yorgundum. Ancak, bu yolculuk çok güzeldi her olumsuzluğa rağmen. Azeri insanının sıcak ilgisi ve sevgisi kaldığım süreçte her olumsuzluğu yok etti. Her şeyi unutturmuştu bende... Yine gitmeyi isterim Allah nasip ederse, inşallah.

Saffet Kuramaz